

România

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
 Pe un an.....Lei 180—
 Pe un jumătate an.....Lei 100—
 Autorități și instituțiuni.....Lei 500—
 In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
 LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
 CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDACȚIA:
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69
 ADMINISTRAȚIA:
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-86

Monitoarele turbulente.

Cazul dela Lupeni a servit presei cu înclinări sindicaliste cea mai bună ocaziune pentru a-și manifesta optitudinile comerciale: Săptămâni dearându, această presă obscură a furnizat opiniei publice senzații peste senzații, din cari de cele mai multe ori a lipsit și acel dram de adevăr, în jurul căruia oricare ziarist pur-sânge ar putea construi o baladă emoționantă. Soarta minerilor din Valea Jiului e, desigur, din cele mai triste, pentru că în general meseria de miner e cea mai aspră, cea mai grea existență. Oricine trebuie să admită că în Valea Jiului se face o exploatare sălbatică a forței umane și că o schimbare radicală se impune.

Dar dacă aceste monitoare au fost apucate de o subită dragoste pentru muncitorimea nevoiașă din acel ținut, datorită ei era să cerceteze cauzele adevărate ale tragicului incident dela Lupeni. De ce până în preajma nenorocirii dela Lupeni presa cu tendințe obscure nu s'a ocupat de soarta mizerilor, de ce nu s'a alarmat din vreme? Cu mult mai utilă ar fi fost o campanie pentru îmbunătățirea situației materiale și morale a muncitorimei miniere, decât necuviincioasele atacuri la adresa autorităților, cari au procedat cu multă bunăvoință față de minerii eșiți din lege. Dar și acum, speța aceasta de presă nu se ocupă cu soarta muncitorimei, ba din contra, ea a abandonat definitiv cauza lor pentru că s'arează sancțiuni contra prefectului, procurorului etc. și să adreseze somații guvernului, să se obrăznicească, abuzând de libertatea scrisului. Suntem obișnuși ca monitoarele din Strada Sărindar să dea alarma, ori de câte ori este înfășcat un agent al comuniștilor. Nu ne surprinde deloc că astăzi toată presa aceasta s'a transformat în oficiu de propagandă a socialdemocraților, cari au o mare parte de vină în tragicul eveniment dela Lupeni. Nu suntem deloc mirați că nu se așteaptă cu calm rezultatul anchetei ordonate și hotărârile guvernului.

Lucrul principal pentru presa Sărindarului e să alarmeze opinia publică și să întrefină o agitație perpetuă.

Bun prilej pentru aceste monitoare ca să amestece organizațiile de voinici în tristul incident de pe Valea Jiului. Dar bălaurii „drepturilor omului” și protectorii comuniștilor au greșit adresa. Organizațiunile de voinici au rosturi precise și sunt pătrunse de cea mai frumoasă disciplină și iubiri pentru ordine.

Toate însinuările mizerabililor

ce se colportază pe seama voinicilor nu au decât un singur scop: împiedicarea organizării păturei rurale. Aci presa din Sărindari dă o mână prietenească de ajutor presei oligarhice. Ignobilele atacuri la adresa voinicilor nu sunt decât provocări stupide, menite să scoată din lege pe flăcăii satelor. Vai, ce ar mai urla aceste gazete dacă voinicii ar fi de fapt așa cum îi prezintă „Adevărul”, sau poate n'ar mai sufla nici un cuvânt.

Infamia e prea evidentă ca să mai insistăm.

Polemică?

Calomniilor ce ni le aduce zilnic fițuca dlui Alexandru Lăpădatu, per eternum, fostă excelență în guvernul de tristă memorie al marelui Lama de Mihăiești, n'am răspuns până acum deoarece speram că d-sa va ști să impună colaboratorilor d-sale mai multă urbanitate în discuție și mai puțin seamă mai mult bun simț, pretenție care s'a dovedit a fi din partea noastră o utopie. Strânsurei de venetici cu tigva veșnic afumată de bucovinenele lichide de diverse culori și într-o perpetuă stare de ebreitate cari scriu „Națiunea” între două chefuri, nu ne putem adresa direct căci juridic sunt declarați iresponsabili. Vom stărui numai asupra psicozei oligarhilor bancari și asupra felului cum înțeleg să facă opoziție. Cei doi vor trage singuri concluzii și se vor pronunța.

Noi știm — dar cine nu știe — că Partidul liberal în Ardeal e inexistent. El formează doar o camarilă, reprezentată în sat prin cărciumar și perceptor, în orașele prin aparatul administrativ venetic și prin intelectuali fără nici un substănt moral iar la orașe prin toți aceștia plus Banca Românească etc., care în ultimul deceniu al istoriei neamului nostru, devenise, așa dintr'un capriciu, a doua noastră bancă de stat, deținătoare a tuturor comenziilor ce se făceau în streinătate. Pentru ciocii Ardealului a fost o colonie în care s'au purtat ca în centrul Africii. Orice pas al lor era bine cumpănit și orice intenție, transformate în fapte, erau trecute prin filtrul rentabilității. De aceea țărănul ardelean, mai civilizată decât oropsitul țărăn boeresc din vechiul regat, a reacționat puternic și nu credem că în afară de primii ani, după unirea cea mare, s'ar fi putut alege, în alegeri libere, și sub auspiciile unei legi electorale cinstite, vre-un deputat liberal în tot cuprinsul Ardealului.

De zece ani de zile țara a fost condusă de un pumn de plutocrați samșari. Dece în acest timp n'a curs lapte și miere în țara noastră; dece sub cumințeasca satrapie a lombrosianului Vintilă s'a stavilit pentru țara noastră progresul istoriei; dece am rămas cel mai sărac stat în Orientul Europei, vecin cu țări sărace după războiu, dar refăcute în câțiva ani, dece Tancred Constantinescu din simplu ingineras care în 1918 mânera cu bon la cantina C. F. R. ajuns mulțimiardar; dece aviația a fost înzestrată cu cușciuge sburătoare; dece legele țării acesteia au fost călcate vandalic în picioare; dece hoți ordinar, ați compromis țara în streinătate cu comenzi cărora nimeni nu le mai poate da de rost; dece figura băloasă a Porcului, pe care îl vor blestema și strănepoții noștri, a aruncat în spatele generațiilor ce va să vină sarcinile ce vor decurge din procesul optanților; dece acum zece luni ați lăsat în casa statului goluri de 17 miliarde, bătându-vă astfel joc nu de succesori, ci de întreaga țară; dece acum, în opoziție, vați transformat băncile și redacțiile în furnale de calomnie la adresa unor oameni cari încearcă să dea un nou ritm evoluției poporului nostru; dece și după zece ani stăruiți cu minciuna ipocriei voastre politice, arborind o doctrină democratică, când voi n'ați rămas decât niște profitatori căzuți alături de bunul simț și spoliatori ai unui țărăn pe care numai o mână divină și cumpătarea omului dela Bădăcini l-a reținut, la adunarea dela Alba-Iulia, că nu va declara de idezirabili naționali și să întronizeze adevăratul democratism pe căile pe cari se fac marile reforme sociale; dece ridicăți minciuna la rangul de virtute, voi patroni de hoți și arnăuți ai României întregite???

Iată întrebări la care ar trebui să răspundeți pentru a putea luneca cu

voi pe panta unei polemici. Până atunci arătătorul țării, sprijinit de scrisul nostru, vă va arăta și vă va eticheta: hoți. Și nu cu aceștia va căuta tineretul național-țărănesc să-și cheltuiască energia ci va trece peste leșurile voastre cu mândria învingătorului, preocupat de noile reforme menite să dea un nou aspect țării acestei. Când întreaga opinie românească, în frunte cu presa, vă scuipă zilnic între sprincene dece oare am mai căuta inutil un loc liber pe obrazul vostru, unde să ne putem petelui disprețul? În muzeul istoriei noastre naționale dețineți un loc al vostru: acela al arnăuților fanarioți organizați în partid politic românesc.

Fiiți liniștiți! E un loc deținut cu cinste. Deci cine vi l-ar putea revindeca.

Vă doare însă boeri D-voastră propaganda ce-o facem la sate!

Dar către cine altul ne-am putea adresa noi tineretul național-țărănesc? Luminățile voastre trebuie să știe că nouă ne lipsesc oameni de talia lui Dovidoglu, sau de acea capabili să terorizeze un rege chiar și pe patul de moarte! Partid tânăr, viguros și cu un program bine definit, partidul național-țărănesc se rează în întâi de toate pe pătura rurală deci iați de ce organizați tineretul. Pofim și D-voastră dacă vă dă mână, boeri noi și oligarhi de vită veche. Dece a încetat organizarea vestitorilor? Stim că a te interesa de „plebe” nu e în firea D-voastră căci mirosul de băligar vă supără. Debitați însă pe seama organizatorilor de voinici absurdatiți, pe care numai jidanul Feibich et Comp. le poate imagina. Dar am spus-o: cu banda de decrepiți morale și cu cretinii cerebrari nu putem polemiza căci sunt iresponsabili.

Noi vom propune însă ceva dlui Lăpădatu: să se descotorosească de lăpădăturile aciuite pe lângă fițuca d-sale personală și să-și găsească un om în care să aibă toată încrederea. Noi ne luăm angajamentul să-l luăm odată cu noi pe sate. Ca bun reporter nu poate refuza această invitațiune. Că e liberal nu e nimic. Il vom apăra noi de furia poporului. Omul ar pricepe abia atunci ce însemnează popularitate și ar avea apoi ce scrie desmintind pe trogloditiți intelectuali cari i-au ținut până acum locul, desmetecind astfel și pe nătarăii cari încă tot nu se pot dușmeri de reformele pozitive cari îi împresoară și cari tot mai cred în alchimie politică și în steaua „șefului”.

Designază omul, Excelență!

Consfătuirea Chemăriștilor

Miercuri 28 August a. c. la orele 3. p. m. se va ținea în localul nou al ziarului „Patria” consfătuirea „Chemăriștilor” din toate județele, Ardealului, Banatului și Bucovinei.

Scrisori din Italia.

Milano, August.

De zece ani încoace, de când s'a înființat la Milano, din inițiativa dlor *Virnilio Monti* și *I. Antohi*, Camera de comerț italo-română, trepidanta capitală a Lombardiei și capitala industrială și comercială a Italiei întregi, a devenit, încetul cu încetul, un viguros și harnic centru de propagandă românească.

Camera de comerț italo-română a grupat în jurul ei, în afară de italienii născuți în România, cum este d. inginer *Francesco Bardelli* și dr. *Virgilio Monti*, foarte multe personalități din industria și comerțul lombard, luptând din răsputeri să contribuie mai ales la intensificarea relațiilor economice între Italia și România. Pentru a da un avânt și mai susținut acestei propagande, dnii *Virgilio Monti* și *Jean Antohi* au înființat în 1920 publicația „*La Russegna Italo-Romana*” care, de nouă ani, servește aici, fără odihnă, cauza românească. Fără nici cea mai mică iocurajare, morală sau materială, această modestă publicație de propagandă românească urmează să apară lărgindu-și mereu sfera de activitate. Din atmosfera ei au pornit frumoase inițiative. *D. I. Antohi* a tradus în italiane frumoase carte „*Dela inima mea la inima lor*” de *Regina Maria a României*, carte, ruptă din enormele suferințe ale războiului nostru de întregire, și care a însemnat unul din cele mai mari succese de librărie ale Casei de Editură „*Modernissima*” din Milano. Tot d. *I. Antohi* a tradus, pentru marea Căasă de Editură *Hoepli* de aici, un volum de istorie a românilor de d. prof. *N. Iorga*.

La București puțin se știe despre această frumoasă și laudabile activitate. Doar acel titan, căruia nimic nu-i scapă *Nicolae Iorga*, a răspuns de mai multe ori invitațiilor ce i se făceau de aici și s'a oprit de câteva ori la Milano pentru a ține conferințe.

In afară de Camera de Comerț italo-română și de „*Rassegna italo-romana*”, România a câștigat aici, în ultimul timp, un activ prieten în persoana scriitorului *Alfio Berretta*, directorul Casei de Editură „*Maia*” și al publicației „*Due lire di Novelle*”. „*Maia*” a publicat, până în prezent, în traducere italiană povestirea „*Niculăiță Minciună*” de *I. Al. Brătescu-Voinesti* și „*Servilia*” de *Liviu Rebreanu*, volume apărute într-o frumoasă haină tipografică și primite cu elogii unanime de critică. *D. Alfio Berretta* pregătește publicarea unei întregi serii de volume traduse din românește. În toamnă „*Maia*” va publica o voluminoasă culegere de articole și impresii din Italia de *N. Iorga*. Într-o romanele cari vor vedea în curând lumina tiparului amintim: „*Diplomatul, tăbăcarul și actrița*” de *Carol Ardeleanu*.

Publicația „*Due lire di novelle*” a închinat, până acum, prozei românești două fascicule întregi. Ultimul a fost dedicat dlui prof. *N. Iorga*.

Ultimul număr al publicației „*Rassegna italo-romana*” aduce, în frunțe, o poezie: „*Fidilia di Roma*” de *Carlo Brugnara*, în care vigurosul poet din Trentinul desrobît exaltă romanitatea invincibilă a României. Legat de o veche pretenție cu concursul României din Milano, d. *Ed. Piceni*, poetul trentin *Carlo Brugnara* s'a alăturat și el cu întreaga inimă acestui grup de inflexibili amici ai României. În el „*Rassegna Italo-Romana*” câștigă un entusiast și prețios colaborator.

În Italia aceasta care a dat științei decurând pe decedatul profesor *Trombetti*, despre care se afirmă că știa aproape toate limbile pământului, noi românii am avut deosebitul noroc să atragem și să înălțăm curiozitatea unui învățat de talia lui *Carlo Tagliavini* și a altora.

Între italienii cari se ocupă de limba și literatura noastră, ne face o deosebită plăcere să însemnăm aici numele unui foarte tânăr profesor dela Liceul Man-

zoni din Milano, d. *Gino Lupi*. Acest foarte modest și foarte harnic profesor adună de zece ani material pentru alcătuirea unui mare dicționar român-italian. În acști zece ani d. *Lupi* a pus temelile unui dicționar într-adevăr monumental care peste 3—4 ani va putea vedea lumina tiparului.

Activitatea ce se desfășoară aici, fără sgomot, ne dă, credem, dreptul, să numărăm orașul Milano printre puținele centre din străinătate unde se lucrează realmente pentru bunul nume al României și pentru o cât mai largă răspândire a scrisului românesc.

Celor ce au făcut aici primul pas și, în special, dlui dr. *Virgilio Monti*, italian, dar născut în Galații României de ieri și crescut mai mult, în școli românești, întreaga noastră recunoștință.

I. L.

Condițiuni pentru primirea studenților în căminurile din Cluj.

Rectoratul Universității din Cluj a luat următoarele dispoziții pentru admiterea studenților și studentelor în căminuri:

A) LOCURI DE BURSE ÎN NATURĂ: (locuință, masă, luminat și încălzit, gratuit în căminuri).

În Căminurile Universității Regele Ferdinand I. din Cluj sunt vacante pe anul școlar 1929—1930, în total 141 burse în natură, și anume:

PENTRU STUDENȚI: a) în Căminul „*Avram Iancu*” 72 burse, repartizate astfel: facultatea de drept: 25 burse facultatea de medicină și farmacie: 28 burse; facultatea de litere și filosofie: 6 burse; facultatea de științe: 13 burse; b) în Căminul „*V. Babeș*”: 43 burse (facultatea de medicină).

PENTRU STUDENTE: c) în Căminul studentelor: 26 burse în natură și anume: facultatea de medicină: 4 burse; facultatea de litere și filosofie: 17 burse; facultatea de științe: 5 burse.

Pentru ocuparea acestor locuri de burse vacante se publică concurs, care se va ține la Universitate între 15—25 Octombrie 1929.

Reflectanții vor adresa Rectoratului Universității cerere în scris, legal timbrată, cel mai târziu până la 15 Octombrie 1929, împreună cu următoarele acte (timbrate ca anexe, cu câte 2 lei) originale sau copii legalizate:

1. Act de cetățenie română.
2. Dovadă că părinții nu locuiesc în Cluj.

3. Certificatul de avere și venituri al părinților eliberat de comuna de reședință și vizat de serv. de percepție sau Administrația financiară, conținând toate datele necesare după modelul ce se poate comanda dela Intendentul Universității.

4. Declarația de avere și veniturile personale ale candidatului.

5. Situația școlară. (diplomă de bacalaureat, pentru cei din anul I, caiet de cursuri în original sau copie completă, autenticată, sau certificat de examene, pentru cei din anii înaintați).

6. Certificat medical de sănătate, eliberat de un medic oficial.

Concursul constă

a) pentru candidații din anul I, din o probă scrisă și una orală din materiile de specialitate a facultății la care se înscriu, după alegerea comisiei;

b) pentru candidații din ceilalți ani, bursele se vor acorda în baza notelor obținute la examenele de fine de an.

Cei reușiți la concurs (studente și studenți) vor fi primiți în căminuri pe ziua de 1 Noembrie 1929, în ordinea mediei și potrivit stării materiale a părinților.

Cu prilejul intrării în cămin se vor plăti următoarele taxe:

1. Pentru bibliotecă și uzaj: (în Căminul „*Avram Iancu*” și al Studenților lei 200.

2. Pentru cei și eventuale stricăciuni în cursul anului la toate 3 căminurile o garanție de lei 200, care trebuie întregită din caz în caz, și se va restitui integral, la plecarea definitivă din cămin.

3. Pentru baia de aburi, cu îndreptărire la baie cel puțin odată pe săptămână (la Cămin *Avram Iancu*) taxa de lei 150.

Toți bursierii (în natură și solvenți) vor prezenta la intrare în cămin: certificate de avere și veniturile părinților; (în copie legalizată).

Bursierii (în natură și solvenți) primiți în căminuri, vor aduce: 3 ștergere, rufărie de corp și eventual o plapomă și o perină mică cu 3 fețe de schimbat.

inceteze cui se poate și cui nu aplica măsura politicianistei revocări”.

Nu facem caz de progresul hotărât al „*Națiunii*” spre gramatica și sintaxa vintilistă, protestăm însă din toată energia noastră, și vestejăm necuviința strigătoare, amestecând pe Înaltul Patriarh Regent într-o chestiune, ca aceea a revocării câtorva numiri abuzive de notari publici, chestiune atât de streină Înaltului Regent.

Necuviința liberală să n'aibe nici un corectiv? În baza căruia privilegiu misterios poate să-și facă de cap presa liberală, în dauna instituțiilor fundamentale ale acestei țări și în dauna neamului întreg?

Atragem atențiunea instanțelor în drept, asupra gestului ordinar al gălăgioasei fițiuce liberale din Cluj, și îi rugăm să le administreze lecțiunile cuvenite, altfel mâine poimâne cine știe unde vor mai ajunge cu necuviința lor.

Film politic.

În afară stăm bine. Rusia, în dragostea ei nemărginită pentru Chinezi s'a hotărât să-i cucerească cu forța. „Dacă voi nu mă vreți eu vă vreau” și-a zis dl Stalin și au început ostilitățile contra pericolului galben.

Pe de altă parte fii Cerescului Imperiu și-au pus în traistă merinde — un pumn de orez — și câteva cartușe luând-o în pas alergător, înspre colosul moscovit.

Că ce va mai fi, Dumnezeu o știe. Fapt este că unchiul său se cugetă la o eventuală intervenție armată, în cazul când ar sări și Japonia în horă. Cum Japonezii sunt mai iuți din fire, mai nerăbdători și mai ageri, nu-i mare minune să-și piardă echilibrul, împingându-și briceagul în pielea ambilor combatanți. Și atunci bietul domn Kellog, în loc de gumă americană, va putea roade ceva mai consistent, tocul de aur ce i-a fost oferit cu ocazia semnării pactului D-sale.

La Haga e foc. Nu de mitraliere și nici de tunuri. Nici măcar bombe verbe nu se mai trimit. De când cu regretabila esire a dlui Snowden contra dlui Cherron nu prea să trimit bombe.

E însă alt ceva. Frământare surdă. Anglia nu vrea se cedeze nici decum dintr-ale ei. Mărirea cotei din reparații și refuzul materialelor germane.

Germania se face punte-luntre pentru a duce cărna conferinței la un liman mai sigur. De reușita conferinței — reale a acceptării planului Young — depinde evacuarea Renaniei și a aranjării despăgubirilor. Planul Dawes prea apasă asupra umerilor teutonici și după cum se șoptește în caz de nereușită — dl Stresemann ar înțelege să-și dea dimisia.

Ar fi bine ca dl Adatei să mai dea un ceaiu. Cine știe, poate spiritele s'ar mai calma și Europa ar putea asista cu mâinile în buzunar la priveliștea focului ruso-chinez, care de data aceasta pare a nu mai fi un foc bengal.

Săptămâna revizionistă s'a scurs în pace. Dacă n'ar fi intervenit sfântul Ștefan în felul în care a intervenit — programul ar fi decurs nemodificat și Ungurii s'ar fi fălit într'un mod cu totul șarosean (Se știe că șaroseii sunt mari artiști în „fală mare trăistă goală”).

Sfântul Ștefan a crezut însă altfel. Supărat pe Unguri că ridică steagul războiului tocmai în ziua pașnicei sale amintiri, le-a trimis un mic mesagiu ceresc. Ca protest contra revizionismului.. a trăznit în stația de radio fuziune din Budapesta. Și glasul bieților părliți revizionisti n'a putut fi auzit nici la 100 de metri de la tribună.

Ungurii însă mai încăpăținați la cap n'au prins mișcarea. Proslăvind pe sfântul îi injurau memoria...

Atunci sfântul s'a făcut foc. Roșu de mânie, plin de revoltă, s'a năpusit asupra întregului cortegiu. A prăbușit bastionul cetății Buda peste plebea

adunată gură coscă ca să... demonstreze.

Demonstrația a fost bine venită. Semnele cerești au fost atât de eloquente încât întreagă populația Budapestei a fost cuprinsă de panică.

Înăuntru e și mai bine. Partidul liberal intră în a doua etapă a programului de răsturnare a guvernului. O comisie „aleasă” a redactat un manifest către țară, ca să... lumineze poporul. Noroc ca d. Vintilă e în străinătate și or trece două trei zile până la aprobarea „luminii poporului”. Și până atuncea bietul popor riscă și rămâne în întunec...

Vă închipuiți p. d. Vintilă Brătianu cu facla luminii în mână luminând poporul...

Interesant nu?

Ne e frică însă de un lucru. Ca înloc să răstoarne guvernul d. Vintilă Brătianu — chiar și în colaborare cu d. Duca — să nu-l răstoarne pe D-sa — chiar d. Duca. În acest caz situația visticnicului dela Florica ar fi pecetluită. Persoana la muzeu și numele în calendar.

Ce frumos ar suna urechei: „Sfântul Vintilă!”

Don Quichote și cu Sanco Pansa încă nu s'a întors. Dealțul generalul s'a mai inspirat nițel la Kissingen. În ce privește pe Muciolini, d-sa se simte foarte bine. Va bea șampanie la Roblin Rouge și va dansa charleston la Paris, pe câte vreme generalul va face antrenament vocal în Italia. Aceasta în vederea campaniei de răsturnare a guvernului...

Paște murgule iarbă verde!

Cronicar.

Necuviință liberală.

(at) Oficiosul partidului liberal: „*Națiunea*” (lapedată) din Cluj, sub titlul de: „*Din gafă în gafă*” face o gafă crâncenă, comițând o necuviință, de care nu poate fi capabil decât un ziar liberal. Dăm mai la vale articolul în original, dând prilej astfel și cetitorilor noștri să-și formeze o idee clară asupra nihilismului distrugător, ce stă la baza aceluia ziar.

Iată ce spune fițiuca liberală:

Din gafă în gafă

„*Interesele opiniei publice ardelenești este cu atât mai mare, cu cât printre notarii publici revocări se află și un nepot al Patriarhului Regent, dl Sârcea din Bistrița. Or, ni se anunță că îndată după primirea ordinului ilegal al ministerului de justiție dl Sârcea a plecat la. Dragoslavele, reședința de vară a Patriarhului.*”

În cercurile guvernamentale locale știrea a stârnit mare stupefacție. Frunțtașii aruncă întreagă vina pentru această gafă asupra dlui Iunian, ministrul justiției, care din ardeleanofobia dsale — spuei — nu și-a luat osteneala să

Cum stăm noi Români peste graniță? — frați plușari.

Un om cinstit și care în viața lui a dovedit că toți din familia lui, din tată în fiu, țin mult la cinstea lor, numele aceluia satean trece și peste hotarele satului și ajunge și prin satele vecine ca și cinstea întrupată, ca și omul chip, după care trebuie să se îndrepte toți.

Așa-i și cu țările. Fiecare țară îi cinstită în celelalte țări așa, cum s'a nizuț țara respectivă să ne dovedească, că în toate împrejurările a ținut și ține la cinstea ei.

Ca și voi la sate, câte o familie singură, nu puteți trăi singuri ca și cucul, căci vedeți așa-i omul că are nevoie mai de câte un doctor, mai de un comerciant, mai de conducător învățat și așa mai departe așa și țările sunt spriginite una de alta, sunt constrânse una la ajutorul celeilalte.

Cine se poartă cinstit, acela pe drept cuvânt poate aștepta un sprijin cinstit dela celalt.

Să vedem cum stăm noi Români cu țările streine, să vedem — pe scurt — care ne-a fost, și care ni-e acum numele, peste hotar?

În războiul mare din urmă, România micuță s'a declarat o sprijinitoare a statelor, care luptau pentru binele neamurilor, iar nu ca Germania și Austro-Ungaria, care n'aveau altă ținută decât să-și dovedească trufia lor, și îngâmfarea lor și care țări n'aveau alt plan decât să slăbească puterile mari ca apoi pe cele mici să le înghită.

România de dinainte de război s'a întovârșit cu marii ei aliați și a fost cea mai credincioasă luptătoare și în zile grele. S'a purtat cinstit și aștepta deci la încheierea mării vărsări de sânge, ce a fost războiul din urmă, să fie răsplătită cinstit. Și a și fost răsplătită, căci aliații ei, i-au recunoscut dreptul sfânt să-și adune la un singur cămin ocrotitor pe toți fiii ei, pe toți românii supuși altor împărății.

România deci era datoră să se poarte frumos și pe mai departe cu tovarășii ei de luptă grea. Dar cum bine știți după războiul țara a fost condusă de oameni, cari nu erau oamenii celor mulți, ci oamenii urnelor furate și ai voturilor falsificate, erau oamenii cari aveau alte socoteli decât cum avea țara. Și stând așa lucrurile nu-i de mirat că puterea și numele țării noastre, în streinătate, a început să se zguduie. Aveam noi pe afară printre streini un om mare și o minte luminată, îl aveam noi acolo pe domnul Titulescu, ca mare apărător al țării noastre, dar deși Dumnezeu i-a dat multă minte, atâta nu i-a putut da ca singur să astupe toate greșelile ce au adunat liberalii și averescanii timp de zece ani.

Știți ce rău mergeau treburile în țară, până n'a venit la guvern dl. Maniu, dar cum mergeau de rău treburile României peste hotare, nici nu și-ar fi putut închipui cineva.

Inchipuți-vă că am ajuns într-o vreme că țara noastră mândră și bogată să nu capete un împrumut în streinătate. Norocul nostru însă a fost acela că și în streinătate se știa că de unde vin relele în țară și au știut și cei din streinătate să facă deosebire între țară, guvern și adevărații stăpâni ai celor mulți. Si cum au venit la guvern adevărații conducători ai țării, cum am venit noi național-țărănistii, cum străinătatea și-a schimbat părerea despre țara noastră și imediat ne-a ajutat cu bani împrumutați.

De atunci și până azi cinstea și numele țării noastre crește în străinătate, cum crește grâul frumos în vremuri bune pentru el într-o holdă bună.

Guvernul dlui Maniu pe lângă marea grijă, ce depune pentru a pune cât de repede rânduială în lăuntrul țării, lucră mult și din greu la crearea unui nume mândru României în străinătate.

Domnul Ministru Mironescu acel om, care în acest minister are grija și răspunderea treburilor de peste graniță, este un om care dacă va fi lăsat să lucreze, într'un an doi va recâștiga totul ce a pierdut țara în zece.

Avem mare nevoie de așa ceva și nimeni să nu uite că e un mare lucru să fii binevăzut între străini.

Cârmuirea cea de acuma, și aici trage brazde adânci ca să samene în ele sămânța curată a prietenilor și buneii înțelegeri cu popoarele de peste graniță, spre binele țării noastre.

Sandu Beiușanu.

Între uniformă și bătaie sau cazul scandalos dela Uioara.

Zilele trecute s'a petrecut la Uioara un scandal, care prin împrejurările și și eroul care l'a produs a alimentat și mai alimentează încă cu senzații acest mic orașel balnear.

Eroul se cheamă: locot.-colonel *Pandele Lazăr* dela Batalionul VI vânători de munte din Aiud.

Victima dl *Voicu*, patronul chioscului-bufet din parcul băilor și personalul de serviciu, chelnerii.

Scandalul s'a petrecut în următorul fel:

...Așezându-se la o masă dl locot.-colonel cere o cafea cu lapte. Chelnerul îi spune că nu-l poate servi, deoarece acest articol de consumație s'a trecut. Nervos și revoltat, câteva minute mai târziu, dl locot.-colonel pâlmuiește chelnerul și pleacă la secția de jandarmi.

Aici ordonă jandarmilor să-i aducă imediat arestat pe dl Voicu și pe chelneri.

Uitasem să spun, dl locot.-colonel era îmbrăcat civil. Dar cu toate astea jandarmii se execută și arestând pe dl Voicu îl pun la dispoziția dlui *Pandele* care-l maltratează și-l ține arestat 3 ore.

Și numai după ce l'a înjurat birjărește — zicându-i între altele „*ardelean puturos*” — dl locot.-colonel a crezut că e destul și dl Voicu a fost pus pe picior liber.

Se'nțelege dl Voicu a reclamat cazul autorităților superioare prin care a cerut să i se dea satisfacție.

Pe de altă parte a intentat proces de despăgubiri de oarece fiind Dumii-

Diferitele gloabe feudale atârnată ca niște cercei de simpatica și pestriț-democratică noastră constituție încep a fi eliminate treptat din viața noastră publică în urletul asurzitor al ciocoilor noștri. Dreptul nostru public începe a se ajusta realităților și spre marea noastră bucurie, în locul parodiei politice de ieri, încep a se profila rosturile unei serioase vieți de stat. Nimeni nu și-ar fi închipuit în țara asta, că va veni o zi când absolut toate puterile vor emana de la națiune așa cum scrie la carte, că partidele politice își vor limita pretențiile, raportându-și forțele lor la substratul social și economic real. Care le îndreptățește a aspira la conducerea destinului neamului. Este totuși adevărat că persistă cu îndărătnicie în forțe ocazionale și în zăre de mare tiraj, visuri turburi de resurecțiune a zilelor de ieri, când boierii născuți aci sau veniți ca geambași de aiurea trăiau din belșug pe spinarea obștei, ca viermii în grăsimi. Noutatea nu și-a produs efectele de distrugere ale deprinderilor înrădăcinate.

De aceea asistăm la un adevărat balamuc stârnit în jurul nostru, la un dans macabru de forțe morale și intelectuale neasemănătoare ba chiar contradictorii proștia alături de inteligentă, buna credință alături de înșelăciune, șiretenia vulgară, primitivă, alături de cavalerismul sincerității etc. Și toată această hărnălaie urmărește aceleași țeluri: denaturarea lucrurilor și ponegrirea oamenilor zilei.

Profitori și excroci independenți sub masca unei străvezi și fivare obiectivități și adversari crânceni sacrifică deopotrivă fiecare în interesul cauzei sale adevărul închipuirii, construind formule de circumstanță care au scopuri precise: de a stârni nedumerire, nesigurantă, de a crea ape tulburi neputincioșilor politici de toate nuanțele, pentru a se putea împărtași într-o bună zi din fructul puterii. O simfonie ciudată în care atacurile stridente ale micii opoziții armonizează cu protestele surde și criticele echivoce ale presei independente. Un acord perfect al minciunii și-al ipocriziei ne încercuiește pregătindu-ne la fiecare pas capcane. Rămâi ilușt astăzi, când observi reeditarea vechilor metode de luptă, cum vasta și diabolică țesătură de intrigi se pune în mișcare.

Creatorii întâmplărilor funeste, aruncă din umbră calificative menite a păta nevinovăția noastră toleranță! Lupenii: un măcel fără precedent spun ei, în timp ce realii vinovați vor rămâne necunoscuți: Timișoara, o inscenare ai cărei autori de asemenea și astăzi au rămas necunoscuți. Orice încercare de reorganizare socială pornită din nevoia de a se pune ordine în anarhia creiată de satrapii demodați de ieri, este bagatelizată și terfelită printr'un vast aparat de propagandă.

De pildă, organizarea voinicilor (a voinicilor neigasi cum îi numește o foită scabroasă scrisă cu salivă) este considerată și prezentată ca o îngri-

neacă a avut mari pierderi la chiosc, unde în zilele de sărbătoare se consumă mai mult.

Noi subliniem faptul așa cum trebuie — mai ales în două direcții regretabile:

— Întâiu disprețul militarilor față de civili, pe cari cred că îi pot trata cum vreau fără nici un motiv plausibil și în al doilea rând compromiterea uniformei militare care e țărâtă în abuzuri revoltătoare. Pentru că dl *Pandele Lazăr*, îmbrăcat civil și chiar militar n'avea nici un drept să dea ordin jandarmilor de a aresta pe cineva.

Iar noi ardelenii mai subliniem ceva: cuvintele nesocotite ale acestui domn locot.-colonel la adresa ardelenilor. Căci expresia murdară și înjurăturile de nuanță celei ca „*ardelean puturos*” etc. nu fac în nici un caz cinste unui ofițer român superior.

Aspecte.

jurătoare manifestație antidemocratică (ah, democrații puri și senini!) fiindcă partidul național-țărănesc ar trebui să-și răstignească conducătorii într-o platonice atitudine pe crucea unei autorități ideale închizându-se astfel de treorul de ivoriu etatic și întorcând dosul realității sociale. Administrația, justiția, școala, biserica, toate instituțiile cardinale ale vieții noastre de stat, sunt fals apărute de atacuri imaginare, o întregă și lubrică donchișonadă s'a pornit contra inepugnabilelor noastre fortărețe. Din toate părțile suntem provocați. Se proiectează diabolic stârnirea de certuri intestinale, cu scopul unic al slăbirii noastre. Toată clica suprafeții noastre sociale a tăbărit asupra noastră, încât nu rămâne o soluție național-țărănistă în piciorare și demnă de admirat. Ai impresia, că ne aflăm în cea mai babilonică epocă a istoriei noastre politice că o catastrofală răsturnare a tablei valorilor întuneacă rosturile noastre de azi și de mâine: și-n această atmosferă falsificându-se doctrina național-țărănistului, lubrica ceată o transformă într'un fel de panaceu al tuturor suferințelor și desamăgirilor încercate de naufragiații vieții.

Se dă o luptă desmățată de a se acredita în conștiința obștească, această tânără și robustă formație politică, ca mijlocul cel mai expeditiv de satisfacere a intereselor personale sau de clică. Toate rosturile noastre inițiale se intervertesc sistematic, iar doctrina noastră în loc de a o lămurii și închegea treptat în realitățile societății noastre o transformă voit într-o masă amorfă și nebuloasă de tendințe vagi, sentimentale, identificându-ne cu taberele adverse.

Acel puritanism doctrinar, care stabilea o perfectă linie de democrație între noi și toată gașca suprafeții noastre sociale exploatoare, fără puncte de trecere este terfelit atât de adversari cât și de independenți în dulci compromisuri. Suntem singurul partid progresist în România post-trema dreaptă, că va cuceri vreedată masele sălbatice asuprite de ea mai ieri? Noi credem că nu. Toiș, inconstiența metodă a clicii de potlogari de toate nuanțele ne va duce la o singură și firească concluzie: schimbarea metodei de luptă și revenirea la rosturile noastre inițiale. Cu o oră mai de vreme, pentru salvarea noastră și a țării să închidem robinetul renunțărilor și menajamentelor atunci când noi suntem arbitrii situației.

Ieri, ni s'a impus, prin uzurpare un întreg sistem de legiuiri tâlhărești, brazdate de contradicții și obscurități voite! Astăzi, ar fi ridicol, ca stăpâni ai puterii legale, să capitulăm din generozitate!

Viața își schimbă veșnic tiparele, sfărâmă deprinderi înrădăcinate, apropiindu-se încet de formele superioare, în virtutea unui impuls inițial fatal cași legile gravitației.

Simțind în noi porniri spre culmi nu ne mai punem întrebarea dacă senzul mișcării noastre convine adversarului, ci în bucuria reînvierii, exprimând ritmul vremii, trecem nepăsători peste târgoveții întâmplărilor. Niciodată taraba socotelilor mărunte n'a inspirat idealuri creatoare.

Peste această învălmășeală de bălci se gravează cu litere de foc pe frontispiciul programului nostru: peste ei, înainte!

Petré Țuțea.

Publicațiune.

La gimnaziul de băeți din Huedin, jud. Cluj pentru anul școliar 1929—30, sunt vacante 8 (opt) burse á 4000 Lei, destinate fiilor de funcționari.

Examenele de bursă vor avea loc la 3 și 4 Septembrie.

Planul Young.

Coloanele ziarelor din lumea întreagă sunt pline, în ultimul timp, de reportajii telegrafice, pornite din capitala Olandei, unde diplomații și experții financiari alor trei continente s'au adunat la obicinuita masă verde pentru a discuta repartizarea despăgubirilor de războiu pe cari Germania trebuie să le presteze învingătorilor în virtutea tratatului de pace dela Versailles și cari au fost — se pare — definitiv fixate în primăvara anului acestuia prin planul expozitiv nord-american Young.

Nici odată opinia publică mondială n'a urmărit un eveniment politico-financiar cu mai mult interes și nici când, dela încheierea păcii, aliații n'au fost mai intransigenți decât acum. Și cu drept cuvânt. Planul Young vizează direct toate statele Antantei și în special pungea ori cărui contribuabil al Europei căci în funcție de el sunt toate datoriile interaliatice, contractate în timpul războiului celui mare.

Se știe că cei patru ani de cumpănit măcel, în cari au căzut peste 18 milioane de oameni, au angajat cheltuieli fantastice în sarcina tuturor statelor beligerante. Pentru executarea lor s'au contractat împrumuturi în materiale, cari, în cele din urmă, toate s'au canalizat în Statele Unite cari pe lângă faptul că azi sunt în postura de creditor mondial detin și rolul de principal beneficiar al războiului mondial, reușindu-le, prin abile manevre comerciale, să subjuge economicește Europa.

Nu avem o statistică generală la îndemână. Cunoaștem însă datoriile noastre pe cari trebuie să le plătim aliaților. Astfel România plătește 22 milioane lire st. Mării Britanii; 460 milioane franci aur, Franței; 38 milioane dolari, Statelor Unite; 151 milioane lire, Italiei și 24 milioane franci Belgiei. Acești bani, ori cărei puteri vor fi plătiți, vor ajunge în cele din urmă tot în mâna Americanilor căci la rândul lor toate puterile au de prestat sume fantastice noului Continent.

Aceste sume sunt însă a se plăti din despăgubirile la cari Germania a fost obligată prin încheierea păcii. Și tocmai acesta e rostul planului Young: de a reglementa cotele ce se cuvin fiecărui păgubas. Nu ne vom ocupa cu amănuntele tehnice ale acestui plan căci am fi tardivi și ne vom mărgini la câteva considerații de altă natură spre a vedea care e psihologia europeană creată de conferința specialiștilor financiari adunați la Haga.

Trebuie să recunoaștem dela început că bătrâna Europă parecă ar fi ajuns la osificare. Până și spiritul abil, spontan și creator al Franței din secolul trecut parecă se retrage în matcă, anihilat de energia de dincolo de ape a iunkerilor americani cari, datorită forței magice a dolarului, datorită unei producții mai umane retribuită și mai rațional organizată, datorită noilor condiții de viață în cari prejudecățile de fier au fost înlăturate și datorită mai ales spiritului lor practic. — au reușit să reducă continentul nostru la o simplă colonie comercială unde Americanii desfac produsele industriei lor sub ochii neputincioși ai Europeanilor cari rând pe rând își văd falimentate industrii cu tradiții de veacuri.

Doctrina lui Monroe e astăzi depășită. Imperialismul comercial al Statelor Unite se revarsă de câțiva timp furtunos asupra Europei reușind să dea lovitură imperialismului colonial al Angliei chiar la el acasă.

Se petrec de zece ani încoace fapte cari unui cercetător al politicii mondiale nu trebuiesc să-i scape.

Dela simpaticul Wilson, care a găsit de cuvință să ne creeze suprastatul dela Geneva în câțiva articoli lapidari, proprii numai lor, Americanilor și până la ultima marșă de export politic american, planul Young,

nu întâlnim altceva decât tot alătele etape de afirmare ale Statelor Unite. Și astfel încetul cu încetul Europa va fi silită să cedeze. Acesta e cosmarul care face pe dl Briand să propage, după contele Coudenhove-Kalergi, ideile unei Paneurope în care, mărțurisim și noi, stă scăparea Continentului nostru.

Planul Young are deocamdată un singur mare efect.

Acel de a fi dizizat pe aliați în două părți potricnice și de-a fi arlat că în Europa asperitățile sunt mai mari de cât s'ar fi bănuți.

Deoparte avem blocul franco-italiano-japonezo-belgian care prelinde partea leului din despăgubiri iar pe de altă parte apar statele mici în frunte cu Marea Britanie care prin glasul intransigentului Snowden a declarat cu planul Young e un dezastru pentru micile puteri, în special ale Micii Italiei, cari au acordat lungi moratorii Austriei, Ungariei și Bulgariei, dar cari anul trebuie să plătească marilor puteri, — și o imposibilitate pentru Anglia care se simte prafuțit neîndreptățită și care, după nota Balfour, nu mai poate admite nici o concesie.

Acesta e calapodul discuțiilor dela Haga și o ameliorare nu credem că va surveni afară doar dacă blocul pretențioșilor nu va fi dispus la concesii ceace până acum nu reese din atitudine nici ale dlui Cheron și nici din instrucțiunile Ducelui date delegației italiene.

În fața acestei situații caracteristice concepției capitaliste bărbații de stat, purtători de dulcege formule convenționale, s'au doredit cu totul neputincioși.

Planul Young pare deci antitodul pactului wilsonian, creator de foruri internaționale de pace. Pactul Young e un măr al discordiei pe care finanța americană l-a dăruit Europei, iar pentru Germania e o piatră de încercare a solidarității continentale.

În preajma conflictului sovietico-chinez ce se desfășoară în Asia în ciuda pactului Kellogg — tot american — planul Young e de rău augur. Din cauza nerezolvării lui în asentimentul tuturor, Anglia intenționează retragerea ei din politica europeană precum și neglijarea raporturilor dintre Franța și Germania și încheierea unei alianțe anglo-americane.

În fața acestei alianțe sterlingo-dolare Europa va fi neputincioasă. Viitorul e plin de surprize de tot felul iar planul Young e o cotitură a politicii mondiale de până acum. S'ar putea însă ca în cele din urmă "blocul" să cedeze din pretențiile lui și Snowden să-și îndulcească glasul. Alunci cel puțin eventualele constelații politice ar fi înlăturate și Europa ferită de surprizele ce i se pregătesc. Dar deocamdată lucrurile stau altfel. Conflictului dela Haga i se poate aplica proverbul: „Când doi se ceartă al treilea câștigă”. Cine va fi acesta?

Qui vivra, verra!

Drăușan Corneliu.

Glasul cerului.

(at) Ziua Sfântului Ștefan al Ungariei, una dintre cele mai mari serbări ale Ungariei depe vremuri, a fost transformată de regimul horthyst, într'una dintre cele mai decisive zile, în campania lor revizionistă.

Pregătirile grandioase prelucrate cu luni de zile înainte pentru ziua sfântă, pe vremuri și echivocă azi, a lui Ștefan Ștefan, n'au cunoscut nici o restricție, n'au cunoscut nici o graniță bănească. Totul fusese aranjat magistral, urmând ca drept coroană deamăna acestor grandioase serbări să fie acel iredent program pe care stațiunea de radio emisiune din Budapesta trebuia să-l răspândească pe întreg continentul nostru.

Dar D-zeu a vroit altfel. El care

ocrotește pe cei blânzi și tăcuți, pedepsește pe cei fuduli și certăreși, cu aceeași mână tare cu care știe să ocrotească.

Undele sonore, care trebuiau să ducă în lumea largă discursurile incendiare dela Budapesta, au fost oprite de cei ce le stăpânește din cer pe toate, au fost amuțite pe un timp oare-și care, ... un trăznit din ceruri își făcuse datoria ... trăzind în stațiunea de radio-emisiune.

Oare, au înțeles cei dela Budapesta, acest glas al cerului?

Controlul streinilor

(at) Ziarul nostru, care a militat mult pentru trierea severă a elementelor de peste graniță venite la noi spre a ne mări somajul, și a ne face o concurență nelocală acasă la noi, înregistrează cu bucurie și mulțumire energica lor selecționare din acest an. Presa cointereseată atât cea ționistă cât și cea orbită de patimi politice, au țipat pe cele mai acute voci și în modul cel mai îngrozitor, jeluind pe cei condamnați a părăsi țara noastră și a lărgi astfel cadrele posibilităților de validitate elementului indigen; disperarea lor, ne încurajează.

Guvernul actual, guvern al națiunii, a acționat și în fața problemei gingașe a revizuirii salariaților de peste hotare, întocmai cum era dorința țării, adică să se mențină dintre ei, elementele utile și valoroase, dar să fie scoși din țară numai decât toți aceia, pe cari în afară de un nesăț fără margini, nu-i îndreptățește să stea între noi nimic; să fie scoși toți cari periclitează fără nici un contraserviciu, bucătura de pâine a celor ce s'au născut aici, trăesc permanent aici, și vor să moară aici.

Și așa s'a făcut.

În urma revocării dreptului de liberă petrecere în țară multor persoane, elementului indigen i-se deschid noi cadre de muncă, noi terenuri de activitate, ocupate până mai eri alaltăieri de elemente streine, atât ca sânge, istorie și tradiție, cât și ca nizuințe.

Gestul guvernului și aici a fost în nota vremii, a fost în cea mai perfectă concordanță cu necesitățile dictate de starea faptică.

Problema zisă a salariaților streini, astfel a început să fie o problemă reală, iar nu ca în trecut un simplu izvor de câștig pentru flămânzii mari și mici, ai oficiilor, pe unde au fost constrânși a trece acești streini.

Felicitând sincer guvernul pentru fe-liul frumos cum a știut să aranjeze și aceasta problemă pe cât de neînsemnată la aparență, pe atât de serioasă în fond, sperăm că printre primii, cari au fost trimiși la vetrele lor au fost și ziaristii specialiști la Gall Gavrila, fost secretar al lui Hatvani și acum nu de mult importat de loialul ziar unguresc clujan "Keleti Ujság", „specialiști” ca dl Fischer Jacob dela „Eilenzék”, ca Dr. Kuncz Aladâr, ca Tibor Dénes și alții, veniți între noi în România spre a ridica nivelul presei maghiare dela noi și probabil spre a o potrivi după barometrul budapestan. Sperăm că prin radicala revizuire, aplicată de actualul guvern, țara va scăpa de asemenea specialiști.

Scrisori dela Redacție.

Rubrica permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

DI Minciună, redactor la o fițuică liberală. Cluj. Știm bine că nu minți niciodată... (când spui adevăr). Dar vezi fiecare trăește cu ce poate. Nu te supără că nu-ți indic precis minciuna, dar cine are timp să copieze întreg ziarul spre a cita astfel toate minciunile, voastre. Că sunteți elevii lui Vintilă, aici nici o îndoială nu încap și acest lucru mai bine reiesă din articolul: „Revocările. notațiilor publice” din Nr. 182 — din Vineri 23 Aug. unde se scrie clar:

„Interesele opiniei publice” este cu atât mai mare...

Gramatica lui Vintilă și științele economice politice a lui Tr. Moșoiu, nici vorbă că nu va vor face grozavi printre ziaristi. Invățați numai cât de bine. Perfectionați-vă mai binisor în minciune și apoi să vă ajute Dzeu să scrieți... ce ați semănat. Vi-o dorim din inimă.

DI Gh. Bogdan-Duica, fost conservator, fost țărănist și fost liberal. Cuvântul cramponare redă o situație umiltoare, înseamnă

Politică de cort.

În vremea aceasta de liniștită arșiță de vară, când ziarele dacă nu conțin o doză exagerată de fapte senzaționale, nu pot constitui un divertisment cetățo-rului, în urechile căruia, a bătut suficient clopotele de la Haga, masacrul de la Lupeni cu interminabila gamă a răspunderilor. În acest sezon mut de presă, când accidente se așteaptă ca minunile, spre a fi înregistrate pe lungi coloane, și când din fericire o catastrofă a evitat accidentele de vieți omenești, n'a păstrat norocul și pentru câteva dobitoace care călătoreau cu trenul personal, și cari au căzut victimele neglijenței aceluiaș oribil acar. Presa ne-a făcut un serviciu neprețuit pentru că ne-a arătat cu câtă umanitate au fost tratate bietele animale în acel regretabil și de tristă memorie accident. Cu toate acestea în sărăcia aceasta mare de evenimente (războiul cu China ne-fiind până acuma confirmat, iar conferința de la Haga fiind pe pragul eșecului) și de idei — miraculoși financiari liberali, inventatorii geniali ai mizeriei naționale de sub oblăduirea rodnică a dlui Vintilă Brătianu, se obligă să antreneze puțin opinia publică asupra unui dezastru financiar izbucnit acut, și care periclitează marile economii bugetare, moștenite prin trudnica sârgu-ință și neștrămutată încăpăținare a vi-stiernicului Vintilă. Și iată deci cum un guvern, guvernul fericit al moștenirei sinistre, al celor 17 miliarde de jaf, este acuzat și făcut răspunzător de criza financiară. Este inutil să mai punem întrebarea cine acuză și cine sunt acuzații, pentru că în mintea fiecăruia faptele sunt recente și comentariile sunt de prisos. Dar să punem întrebarea, din ce surse, din ce înțeleniri de capete își iau obrăznicia necesară această infimă și neputincioasă tagmă de mișiți, cu să-și arunce propriile lor păcate, pe seama oamenilor cari s'au sacrificat pe prețul soluției imediate a dezastrului? De sigur că sursele nu sunt de proveniențe noi, ci se angrenează în considerațiuni de ordin istoric, cu o notă tipicală, în desvoltarea mentalității liberale, mentalitate de șantaj, de lașitate și de minciună, pe a cărei vastă frescă de fapte, acestea sunt întipărite adânc și consistent. Și desigur când aceste apucături s'au exercitat normal zeci de ani, este greu să iasă din uzul acelor, ale căror fapte tatalizate în cifre ar putea să le dea pentru viitor, nu speranțe politice, ci perspectiva pușcării, ca exemplu pentru purificarea vieții noastre publice. Aceste valuri turbulente pe care îndrăznesc să le mai arunce pentru desorientarea opiniei se sfârșe infructuos de conștiința dărză de refacere pe care metodele noi ale partidului dela guvern le-a inspirat țării, — și care de astădată, rămâne insensibilă la glasul politicianilor cu apucături de cort.

O. V.

Anunț.

Domnii licențiați în drept din Ardeal și Banat cari doresc a intra în serviciul Poliției, pot să-și depună cererile până la data de 10 Sept. a. c. la Inspectoratul Regional de Poliție Cluj.